

Dosarul nr. 3ra-82/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – G. Cazacu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

DECIZIE

29 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de către Profira Marciuc împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire
la recunoașterea ilegalității răspunsurilor Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.
M-803/19 și nr. M-846/19 din 16.04.2019, a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări
Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019 privind refuzul stabilirii pensiei
anticipate, obligarea stabilirii și achitării pensiei anticipate pentru limita de vârstă,
împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a casat hotărârea din 10 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și
s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La data de 16 mai 2019 Profira Marciuc a depus cerere de chemare în judecată
în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări
Sociale, prin care a solicitat recunoașterea ilegalității răspunsurilor Casei Naționale
de Asigurări Sociale nr. M-803/19, nr. M-846/19 din 16.04.2019, a deciziei Casei
Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019 privind
refuzul stabilirii pensiei anticipate, anularea răspunsului Casei Naționale de
Asigurări Sociale nr. M-803/19, nr. M-846/19 din 16.04.2019, prin care s-a
soluționat cererea prealabilă, a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale
Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019 privind refuzul stabilirii pensiei anticipate,
obligarea stabilirii și achitării pensiei anticipate pentru limita de vârstă, precum și
încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 15 februarie 2019, s-a
adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni, cu o cerere, prin care a

solicitat acordarea pensiei anticipate pentru limita de vârstă, începând cu 26 ianuarie 2019, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În cererea menționată a indicat că are vârsta de 55 ani (vârsta fiind cu 3 ani mai mică decât vârsta standard de pensionare pentru femei conform situației până la 01 iulie 2019) și deține un stagiul de cotizare de 35 ani 5 luni.

Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019, cererea de stabilire a pensiei anticipate pentru limita de vârstă a fost respinsă, invocându-se că, începând cu 05 ianuarie 2018, pensia anticipată pentru limita de vârstă nu se stabilește, deoarece, prin Legea nr. 317 din 22.12.2017 a fost abrogat art. 15¹ a Legii privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, care prevedea pensia anticipată pentru limita de vârstă.

Nefiind de acord cu decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019, prin care i s-a refuzat stabilirea și achitarea pensiei anticipate pentru limita de vârstă, la 25.03.2019, în conformitate cu prevederile art. 40 al Legii privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, a contestat-o la Casa Națională de Asigurări Sociale, respectând astfel procedura prealabilă prevăzută la art. 19 și art. 208 din Codul administrativ.

Prin scrisoarea Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-803/19; M-846/19 din 16.04.2019, a fost informată că cererea privind dezacordul cu decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni, privind refuzul stabilirii pensiei anticipate a fost examinată. Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la menținerea în vigoare sau anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nu i-a fost comunicată, însă a fost informată că va putea beneficia de pensia pentru limita de vârstă, la împlinirea vârstei de 61 ani, la 26.01.2025.

Consideră că este neîntemeiat refuzul acordării pensiei anticipate pentru limita de vârstă din decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni, pe motiv că, odată cu abrogarea art. 15¹ al Legii privind sistemul public de pensii, pensia anticipată pentru limita de vârstă nu se stabilește, fiindcă până în prezent legea prevede pensia cu anticipație.

Potrivit pct. 12 al Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017, pensia anticipată pentru limita de vârstă poate fi acordată, la solicitarea asiguratului, cu cel mult trei ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare de 63 de ani pentru bărbați și femei, cu condiția confirmării stagiului complet de cotizare prevăzut la art. 42 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998.

Conform art. 41 alin. (1) al Legii privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, începând cu 01 iulie 2019, se stabilește vârsta standard de pensionare de 63 de ani pentru bărbați și începând cu 01 iulie 2018, vârsta standard de pensionare de 63 de ani pentru femei. Atingerea acestor vârste se realizează prin creșterea anuală a vârstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în tabelul nr. 2, conform căruia, de la 01 iulie 2018 vârsta standard de pensionare pentru femei este 58 ani.

Conform art. 42 alin. (1) al Legii privind sistemul public de pensii, se stabilește stagiul complet de cotizare de 34 de ani: pentru bărbați începând cu 01 iulie 2018, iar pentru femei începând cu 01 iulie 2024, conform eșalonării prevăzute

în tabelul nr. 5, conform căruia, de la 01 iulie 2018 stagiul complet de cotizare pentru femei este 31 ani.

A menționat că, deoarece potrivit situației la data înaintării cererii către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni, vârsta limită de pensionare pentru femei este 58 ani cu stagiul de cotizare 31 ani, iar pensia anticipată pentru limita de vârstă poate fi acordată, la solicitarea asiguratului, cu cel mult trei ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, la data de 26.01.2019, având vârsta de 55 ani și stagiul de cotizare de 35 ani 5 luni, consideră că poate beneficia de pensia anticipată pentru limita de vârstă.

Prin hotărârea din 10 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins acțiunea înaintată de către Profira Marciuc împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind recunoașterea ilegalității răspunsurilor Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-803/19, nr. M-846/19 din 16.04.2019, recunoașterea ilegalității deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019 privind refuzul stabilirii pensiei anticipate, obligarea stabilirii și achitării pensiei anticipate pentru limita de vârstă Profirei Marciuc ca fiind neîntemeiată. (f.d. 120, 126-129)

Profira Marciuc, în termen legal, a contestat cu apel hotărârea din 10 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii.

Prin decizia din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a casat integral hotărârea din 10 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă decizie cu privire la admiterea acțiunii de contencios administrativ înaintată de către Profira Marciuc. S-a anulat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-803/19 și nr. M-846/19 din 16 aprilie 2019. S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019 privind refuzul stabilirii pensiei anticipate Profirei Marciuc. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i stabilească și să-i achite Profirei Marciuc pensia anticipată pentru limita de vârstă începând cu data de 26 ianuarie 2019. (f.d. 160-161, 162-175)

Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs Casa Națională de Asigurări Sociale, criticând-o pentru nelegalitate, deoarece în mod greșit instanța și-a întemeiat soluția pe faptul că categoria de pensie pretinsă de Profira Marciuc este prevăzută la art. 9 lit. e) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, cât și pct. 12 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21.03.2017.

Totodată, recurenta a menționat că este eronată constatarea instanței de apel că Profira Marciuc întrunește condiția de vârstă pentru stabilirea pensiei pretinse, ori, art. 15¹ alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998 indică că asiguratul care a realizat stagiul complet de cotizare prevăzut la art. 42 alin. (1) poate solicita stabilirea anticipată a pensiei pentru limită de vârstă cu cel mult trei ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare de 63 de ani pentru bărbați și femei. Aceiași reglementare este prevăzută și în pct. 12 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21.03.2017.

Însă, instanța de apel, contrar normelor indicate supra a stabilit o altă formulă de calcul a vârstei de pensionare anticipate pentru femei, și anume, $58-3=55$ ani, constatând că Profira Marciuc a obținut dreptul la pensie anticipată.

Casa Națională de Asigurări Sociale a criticat și constatarea instanței de apel precum că Profira Marciuc posedă și un stagiul de cotizare de 35 ani și 05 luni pentru stabilirea pensiei anticipate, ori nu s-a stabilit perioadele de cotizare și probele în acest sens, fiind ignorat art. 15¹ alin. (2) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998.

La etapa examinării procedurii de admisibilitate a recursului, prin prisma articolului 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a verificat dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

La caz, obiectul prezentului recurs se referă la decizia Curții de Apel Chișinău din data de 21 octombrie 2020, emisă ca instanță de apel, care intră în categoria de acte specificate în articolul 244 alin. (1) din Codul administrativ. Cererea de recurs nu este depusă în mod repetat, fiind depusă de către o persoană împuternicită.

Sucsesiv, cu referire la termenul de declarare a recursului, completul de admisibilitate a constatat că în sensul art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Astfel, completul de admisibilitate a opinat că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece instanța de apel a pronunțat decizia contestată la data de 21 octombrie 2020, în prezența participanților la proces.

Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 28 octombrie 2020 a depus recurs nemotivat.

La data de 20 noiembrie 2020 decizia motivată a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale. (f.d. 178)

Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recursul motivat prin poștă la data de 01 decembrie 2020. Astfel, dreptul de recurs a fost exercitat în termen.

La 27 noiembrie 2020 și la 07 decembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Profirei Marciuc și reprezentantului Serghei Marciuc copia recursului nemotivat și a recursului motivat declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale. (f.d. 180, 188)

Completul specializat relevă că Profira Marciuc și reprezentantul său Serghei Marciuc au recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele dosarului, cât și informația privind expedierea recursului prin poșta electronică. (f.d. 188, 189, 190)

La data de 15 decembrie 2020 Profira Marciuc a depus referință, solicitând

respingerea recursului Casei Naționale de Asigurări Sociale ca fiind inadmisibil. (f.d. 191-192)

La 23 decembrie 2020, examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, completul de admisibilitate specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a dispus examinarea în fond a acestuia, în complet de cinci judecători.

Conform articolului 247 din Codul administrativ Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Verificând argumentele invocate în recurs prin prisma materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a admite recursul, a casa decizia din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a emite o nouă decizie, prin care a menține hotărârea din data de 10 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din următoarele motive.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1), lit. c) că examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie, prin care casează decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

În interpretarea art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 219 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Recapitulând esența litigiului, instanța de recurs reține că Profira Marciuc este născută la data de XXXXX.

Începând cu 23 august 1983 a fost angajată în câmpul muncii în calitate de profesor de muncă și lider pioner superior la școala de opt ani din Bulboaca.

În baza ordinului nr. 9285 din 27.08.1985 al Secției Raionale de Învățământ Public Briceni Profira Marciuc, lider pioner superior, a fost transferată la școala din Balasinești.

Ulterior, prin ordinul nr. 7086 din 22.11.1998 Profira Marciuc a fost eliberată din funcția deținută, pe motivul transferării la alt loc de muncă.

La data de 27.12.1988, prin ordinul nr. 5-n, Gospodăria silvică de Stat Edineț a angajat-o pe Profira Marciuc în câmpul muncii din 01.12.1988, iar prin ordinul nr. 81c din 08.09.1993 a fost eliberată din serviciu la propria dorință.

La 01 septembrie 1993 a fost angajată în calitate de profesor-logoped în grădinița nr. 2 din Briceni.

La data de 15 octombrie 1993 a fost transferată în funcție de profesor – logoped în școala medie Balasinești de la 18.10.1993. Din înscrierile din carnetul de muncă nu rezultă eliberarea acesteia din funcția de profesor – logoped în școala medie Balasinești.

Profira Marciuc s-a adresat la data de 15 februarie 2019 către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni cu cerere, fiind înregistrată cu nr. 117, prin care a solicitat acordarea pensiei anticipate pentru limita de vârstă, începând cu 26 ianuarie 2019, în conformitate cu art. 9 lit. e), art. 41 și 42 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, pct. 12 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21.03.2017.

Prin decizia nr. 04/2019/1074 din 12.03.2019 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni a respins cererea de stabilire a pensiei, motivând că prin Legea nr. 317 din 22 decembrie 2017 a fost abrogat art. 15¹ din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, care prevedea pensia anticipată pentru limita de vârstă, astfel, începând cu 05.01.2018 pensia anticipată pentru limita de vârstă nu se stabilește. (f.d. 7)

Nefiind de acord cu decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni, Profira Marciuc s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere, solicitând anularea deciziei nr. 04/2019/1073 din 12.03.2019 și acordarea pensiei anticipate pentru limita de vârstă începând cu 26 ianuarie 2019. (f.d. 8, 9)

Prin răspunsul nr. M-803/19, M-846/19 din 16.04.2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a comunicat Profirei Marciuc că vârsta de pensionare pentru femei până la data de 30 iunie 2017 a constituit 57 ani, iar de dreptul la pensie pentru limita de vârstă anticipată conform prevederilor art. 15¹ puteau beneficia doar bărbații, care întruneau aceste condiții. Prin urmare, petiționara Profira Marciuc, fiind născută la XXXXX, va realiza dreptul la pensie pentru limita de vârstă la împlinirea vârstei de 61 ani, la data de 26 ianuarie 2025. (f.d. 10)

Profira Marciuc a depus prezenta cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat recunoașterea ilegalității răspunsurilor Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-803/19, nr. M-846/19 din 16.04.2019, a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019 privind refuzul stabilirii pensiei anticipate, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-803/19, nr. M-846/19 din 16.04.2019, prin care s-a soluționat cererea prealabilă, a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019 privind refuzul stabilirii pensiei anticipate, obligarea stabilirii și achitării pensiei anticipate pentru limita de vârstă, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Colegiul lărgit observă că instanța de fond corect a respins acțiunea depusă de către Profira Marciuc ca fiind nefondată, reținând că în contradicție cu pct. 12 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor nr. 165 din 21.03.2017 Profira Marciuc nu întrunește criteriul cu privire la vârsta necesară în vederea stabilirii pensiei anticipate pentru limita de vârstă de cel puțin 60 ani, ori ultima, fiind născută la XXXXX, la momentul

depunerii cererii de chemare în judecată avea vârsta de 55 ani. Totodată, instanța de fond a reținut că deși la momentul depunerii acțiunii Profira Marciuc întrunea condiția stagiului de cotizare prevăzut la art. 42 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, aceasta nu avea vârsta minimă necesară de 60 ani, ținând cont de obligativitatea întrunirii cumulative a ambelor condiții, atât cu privire la vârsta de 60 ani cât și cu privire la stagiul de cotizare, care la momentul depunerii acțiunii era de 31 ani 6 luni.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău a casat hotărârea instanței de fond și a emis o nouă decizie, prin care a admis acțiunea depusă de către Profira Marciuc.

În susținerea soluției sale instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 9 lit. e) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998 potrivit căruia, în sistemul public se acordă următoarele categorii de pensii: e) pensie anticipată pentru limită de vârstă, cât și pct. 12 al Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017, indică că pensia anticipată pentru limită de vârstă poate fi acordată, la solicitarea asiguratului, cu cel mult trei ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare de 63 de ani pentru bărbați și femei, cu condiția confirmării stagiului complet de cotizare prevăzut la art. 42 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii, concluzionând că Profira Marciuc, la momentul adresării către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni cu cerere de stabilire a pensiei anticipate întrunește condițiile normelor citate privind împlinirea vârstei, deoarece la momentul adresării avea vârsta de 55 ani și stagiul de cotizare de 35 ani și 5 luni, or, art. 41 al Legii privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998 indică că începând cu 01 iulie 2019 a stabilit vârsta standard de pensionare de 63 de ani pentru femei, care se atinge prin creșterea anuală a vârstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în tabelul nr. 2, respectiv de la 01 iulie 2018 vârsta standard de pensionare pentru femei era de 58 ani.

Instanța de apel a considerat că urma a fi calculat termenul de acordare a pensiei anticipate pentru limita de vârstă nu de la 60 de ani, ci cu 3 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, care pentru femei la momentul adresării cu cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni era 58 de ani, respectiv vârsta de 55 ani fiind vârsta minimă necesară pentru stabilirea pensiei anticipate pentru limita de vârstă pentru femei de la 01 iulie 2018. În opinia instanței de apel, Profira Marciuc, având vârsta de 55 de ani și stagiul de cotizare de 35 ani și 5 luni, întrunea condițiile de stabilire a pensiei anticipate pentru limita de vârstă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază concluzia instanței de apel contradictorie circumstanțelor cauzei, fiind rezultată din interpretarea eronată a normelor de drept material.

Astfel, pentru justa soluționare a speței, instanțele urmau să stabilească dacă Profira Marciuc beneficiază de dreptul de a pretinde la stabilirea anticipată a pensiei pentru limita de vârstă conform stării de fapt și prevederilor legale.

Potrivit Legii nr. 290 din 16.12.2016 pentru modificare și completarea unor acte legislative art. 9 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din

14.10.1998 s-a completat în final cu literele d) și e) având următorul cuprins: d) pensie specială; e) pensie anticipată pentru limită de vârstă.

Totodată, Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998 s-a completat cu articolul 15¹ având următorul cuprins: „Articolul 15¹. Pensia anticipată pentru limită de vârstă (1) Asiguratul care a realizat stagiul complet de cotizare prevăzut la art. 42 alin. (1) poate solicita stabilirea anticipată a pensiei pentru limită de vârstă cu cel mult trei ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare de 63 de ani pentru bărbați și femei. (2) La calcularea stagiului de cotizare necesar acordării pensiei anticipate pentru limită de vârstă nu se iau în calcul perioadele necontributive prevăzute la art. 5 alin. (2) și art. 50 alin. (1) lit. d) și e). (3) Quantumul pensiei anticipate se stabilește în aceleași condiții în care se stabilește cel al pensiei pentru limită de vârstă. (4) La data îndeplinirii cumulative a condițiilor pentru acordarea pensiilor pentru limită de vârstă prevăzute la art. 15 alin. (1) se acordă, la cerere, pensie pentru limită de vârstă prin adăugarea perioadelor necontributive asimilate și a celor contributive.”

În temeiul Legii privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998, Guvernul la data de 21.03.2017 a hotărât de a aproba Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor.

Conform pct. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21.03.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, pensia anticipată pentru limită de vârstă poate fi acordată, la solicitarea asiguratului, cu cel mult trei ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare de 63 de ani pentru bărbați și femei, cu condiția confirmării stagiului complet de cotizare prevăzut la art. 42 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii.

Articolul 41 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998 indică că începând cu 1 iulie 2019, se stabilește vârsta standard de pensionare de 63 de ani pentru bărbați și, începând cu 1 iulie 2028, vârsta standard de pensionare de 63 de ani pentru femei. Atingerea acestor vârste se realizează prin creșterea anuală a vârstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în tabelul nr. 2.

În conformitate cu art. 42 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998 se stabilește stagiul complet de cotizare de 34 de ani: pentru bărbați începând cu 1 iulie 2018, iar pentru femei începând cu 1 iulie 2024, conform eșalonării prevăzute în tabelul nr. 5.

Potrivit Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii nr. 317 din 22.12.2017 art. 15¹ pensia anticipată pentru limită de vârstă s-a abrogat.

Art. II. alin. (1) al Legii nr. 317 din 22.12.2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii indică că persoanele care, la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, întrunesc condițiile de stabilire anticipată a pensiei pentru limită de vârstă prevăzute la art.15¹ din Legea nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii își vor putea exercita acest drept în condițiile menționate și după intrarea în vigoare a prezentei legi.

Conform art. 73 din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017 (3) Actul normativ produce efecte doar cât este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv. (5) Actele normative pot ultraactiva, în mod excepțional, dacă acest lucru este prevăzut expres de noul act normativ. Articolul 74 alin. (1) lit. a) din legea menționată supra indică că acțiunea actului normativ încetează dacă actul este abrogat.

Instanța de recurs a reținut că din materialele cauzei se constată că Profira Marciuc la data adresării cu cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni pentru stabilirea pensiei anticipate pentru limita de vârstă, și anume, la data de 15.02.2019, avea vârsta de 55 de ani.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că Profira Marciuc nu întrunește criteriul cu privire la vârsta necesară în vederea stabilirii pensiei anticipate pentru limita de vârstă de cel puțin 60 ani, cum prevede pct. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21.03.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, deoarece este născută la XXXXX și la momentul depunerii acțiunii avea vârsta de 55 ani.

Deși, la momentul depunerii cererii de stabilire a pensiei anticipată pentru limita de vârstă la Casa Teritorial de Asigurări Sociale Briceni Profira Marciuc întrunea condiția stagiului de cotizare, prevăzut la art. 42 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, ea nu avea împlinită vârsta standard necesară de 60 ani, care rezultă imperativ din norma indicată supra, ținând cont de obligativitatea întrunirii cumulative a ambelor condiții atât cu privire la vârsta de 60 ani, cât și cu privire la stagiul de cotizare, care la momentul depunerii acțiunii era de 31 ani 6 luni.

În urma celor relatate rezultă cert că decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-803/19, M-846/2019 din 16.04.2019 sunt legale, iar temeiuri de a fi anulate nu există.

Astfel, completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de fond cu privire la respingerea cererii de chemare în judecată depusă de către Profira Marciuc cu privire la recunoașterea ilegalității răspunsurilor Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-803/19, nr. M-846/19 din 16.04.2019, a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019 privind refuzul stabilirii pensiei anticipate, anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-803/19, nr. M-846/19 din 16.04.2019, prin care s-a soluționat cererea prealabilă, a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019 privind refuzul stabilirii pensiei anticipate, obligarea stabilirii și achitării pensiei anticipate pentru limita de vârstă, ori stabilirea pensiei anticipate poate avea loc doar în cazul întrunirii cumulative a vârstei de 60 de ani și stagiul de cotizare de 31 ani și 6 luni în interiorul termenului când actul normativ este în vigoare, condiție care nu se atestă la caz.

Completul specializat reține că instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge pretenția Profirei Marciuc cu privire la recuperarea cheltuielilor de

judecată, ori respingerea pretențiilor inițiale subsecvent duce la respingerea pretenției de încasare a cheltuielilor de judecată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel a fost emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept material, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a emite o nouă decizie, prin care se menține hotărârea din data de 10 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În conformitate cu art. 247, art. 248, alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează decizia din data de 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se emite o nouă decizie, prin care se menține hotărârea din data de 10 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Profira Marciuc împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității răspunsurilor Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-803/19 și nr. M-846/19 din 16.04.2019, a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Briceni nr. 04/2019/1073 din 11.03.2019 privind refuzul stabilirii pensiei anticipate, obligarea stabilirii și achitării pensiei anticipate pentru limita de vârstă și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
 judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas